

تلاش برای گسترش جنگ

بهاء‌الدین بازرگانی گیلانی
تحلیلگر مسائل بین‌الملل

دول غربی به ویژه آمریکا در تقویت اقتصادی و مخصوصا تجهیز رژیم به پیشرفته‌ترین ابزار و آلات جنگی تا آنجا پیش رفتند که اسرائیل در هر جنگی به سادگی پیروز میدان بود و تحقیر و شکست برای ممالک عرب و مسلمانان راه دنبال آورد. بیش از سه ربع قرن با وجود این رژیم، منطقه مسلمان نشین روی آرامش به خود ندیده و به محل ستیز، شکاف، تجزیه و عقب ماندگی تبدیل شده و دنیای غرب تا کنون به سادگی منویات خود را بر دول دست نشانده و بی‌اراده منطقه تحمیل کرده و منافع خود را به کرسی نشانده است. بی‌جهت نبود که جو بایدن رئیس جمهور آمریکا، اخیرا گفت، اگر اسرائیل در منطقه وجود هم نداشت، ما آن را به وجود می‌آوردیم! ترور مخالفان تشکیل دولت یهود گرچه پیش از تشکیل رژیم صورت می‌گرفته بود، لیکن هفتم اکثریت نقطه عطفی در شکست ارتش صهیونیستی تاریخ روشن و وحشیانه‌ای دارد، اما پس از تشکیل رژیم به یکی از ابزارهای اصلی در این تثبیت‌سازی‌ها تبدیل شد. فرادستی سرزمینی، امنیتی و نظامی رژیم گرچه قبلا طی مقاومت فلسطینی‌ها در داخل اراضی اشغالی و انتفاضا‌ها و عملیات استشهاده‌ی، تا حدی تحت تاثیر قرار گرفته بود، لیکن هفتم اکثریت نقطه عطفی در شکست ارتش صهیونیستی، کشاندن شدن تهدیدات مستقیم امنیتی و نظامی به داخل سرزمین اصلی رژیم و از بین رفتن حیثیت جهانی رژیم به واسطه کشتارهای نسل‌ی، ناسامانی‌های اقتصادی، اجتماعی و امنیتی، شکاف در داخل طبقات مختلف جمعیت و مناطق یهودی نشین در سرزمین‌های اشغالی بوده است. اکنون ایالات متحده، پشتیبان اصلی رژیم به همراه ممالک غربی همسو، در حالت بن بست، انفعال و منتظر باقی مانده و دنبال چاره برای خروج از این باتلاق تازه – در کنار رویارویی با بحران بزرگ جنگ روسیه در اورآسیا- برآمده‌اند. ماجرا به جایی رسیده که سوی تمامی مانورها، تبلیغات و تداوم قتل عام‌ها و کشتارها، حالا همه به این نتیجه رسیده‌اند که شکست حماس امری غیرممکن و تعیین تکلیف آینده نوز غره و حتی کرانه باختری بیش از تمام گذشته‌ها، در هاله‌ای از ابهام و سردرگمی قرار گرفته است.
ایک صحبت از این است که اسرائیل به بحران تمکین به منویات سیاسی و بین‌المللی ایالات متحده، تضمین امنیتی لازم‌الاجرا از آمریکا بگیرد و به عوض تداوم کمک‌ها و صرفا ارائه پشتیبانی‌ها، تضمین امنیتی در چارچوب یک پیمان امنیتی مورد تصویب و تنفیذ طرفین قرار بگیرد. این موضوع که تنها راه چاره مطمئن برای خروج نتانیاهو از بن بست گرفتار آمده است، به هیچ وجه مورد قبول واشنگتن و احزاب دوگانه اصلی در آمریکا نیست، زیرا مبانی امنیتی کشور را در صورت تشدید درگیری‌ها به ممالک پیرامونی، با حزب... با حماس و با انصار... و جمهوری اسلامی ایران و تشدید تحکرات ضد آمریکایی در منطقه، به خطر می‌اندازد. از طرفی عقب نشینی روسیه از سوریه نیز هرگز نمی‌تواند مطلوب نظر غرب باشد، زیرا حزب... پیش از ده سال حضور نظامی در سوریه و جوار مستقیم اسرائیل، شروع به ایجاد و تحکیم مواضع نظامی و اطلاعاتی خود در آن سوریه دیوار مرزی با اسرائیل کرده‌اند و این بحران امنیتی – راهبردی کوچکی برای رژیم صهیونیستی نیست. سست پایگی و شکنندگی رژیم را این گونه می‌توان شاهد بود که تنها ۹ ماه پس از یکه تازی‌های اسرائیل در عرصه منطقه‌ای و فرمان منطقه‌ای و کشودن باب مرزوات دیپلماتیک با پایتخت‌های عربی، ناگهان روند این پیشروی‌ها هم‌مکوس شد و از همه مهم‌تر، جهان غرب و حتی ایالات متحده و نگرانی به انتقاد از سیاست‌های دولت راست افراطی و مذهبگرای تل آوویو پرداختند. در تازه‌ترین تحولات، دولت نتانیاهو اینک سربازهای‌ها را می‌خواهد به ایران و نواحی پیرامونی گسترش دهد، به این امید که دنیای غرب را ناچار از مداخله مستقیم کند. جمهوری اسلامی در مولفه بازآزندگی خود به نیروهای مقاومت، به تقویت و تجهیز آنان و نیز به توان موشکی و پهپادی و وسعت سرزمینی خود اتکا دارد. به اعتقاد نگارنده، منطقه به سوی مسابقه هسته‌ای پیش می‌رود و دیر نیست که ممالک عمده آن با روندی که در پیش است و بی‌اعتنایی تمام عیار دولت یهود به هرگونه مفاهمه و صلح، به توان تسلیحاتی هسته‌ای دست پیدا کنند. اروپای غربی هفت هشت دهه است که گویا برای خلاصی نهایی از فتنه صهیونیست‌ها، آنان را دست جمعی به سرزمین‌های مقدس و در میان دریایی از همسایگان عرب و مسلمان خمسگین و در حال خیزش و بیداری به نوعی به تبعید فرستاده‌اند. قوم یهود اگر از هزاران سال تاریخ تاریک خود درس آموخته بود، می‌توانست با درایت، راه زندگی مسالمت‌آمیز با مسلمین، همانند تاریخ به نسبت روشن گذشته، در پیش بگیرد. این صهیونیست‌ها با دزدگی و سبعمت کم سابقه در این مدت فقط دست به قتل عام، اشغال، ترور و تبعیض زده و فقط زیاده خواهی و برتری جویی طلبیده است. آیا تاریخ، تقدیر محتوم جمهوری رویکردی را بر سرخ‌پوش نکشیده است؟

خبر

دو انتصاب در دولت پزشکیان

سید کامل تقوی‌نژاد، جایگزین علی‌یهادری جهرمی و «دبیر هیات دولت» شد. تقوی‌نژاد متولد ۱۳۴۲ و دارای دکترای سیاست‌گذاری عمومی، کارشناسی برنامه‌ریزی اجتماعی و کارشناسی ارشد مدیریت سیستم‌ها از دانشگاه تهران است. در دهه ۸۰ در حزب مشارکت فعال بود و باوری کارآمد دولت محمود احمدی‌نژاد همانند سید علی‌چهره‌های عضو و نزدیک به این حزب به حاشیه رانده شد. در ۲۰ سال گذشته اقامتی نژاد روزمه برپاری در زمینه حضور در سمت‌های بانکی و اقتصادی دارد. علاوه بر این، تقوی‌نژاد پیش از آن نیز در وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی و وزارت تعاون در دولت خاتمی، رئیس سازمان برنامه و بودجه گیلان، مدیرکل در مجموعه وزارت کشور، وزارت جهاد سازندگی و سازمان ثبت احوال کشور، فعالیت کرده‌است. در ۱۳۹۴ با تأیید هیات دولت، به ریاست سازمان امور مالیاتی کشور منصوب شد. قائم‌قام معاون اجرایی رئیس‌جمهور و سرپرست نهاد ریاست جمهوری در حکمی ابوالقاسم کریمی را به سمت معاون آذاری و مالی نهاد ریاست جمهوری منصوب کرد.

آرامش مله

محمود میرلوحی در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

انتخاب وزیر کشور و آموزش و پرورش محل انتقاد است

پزشکیان باید درباره انتخاب وزرا با مردم صحبت کند

کابینه معرفی شده کابینه بی‌صدایان نیست

این است که آقای پزشکیان قبل از معرفی کابینه باید تکلیف خود را با نهاد‌های قدرت مشخص می‌کرد و در دیدارها با مسئولان این نهاد‌ها این نکته را گوشزد می‌کردند که با توجه به حمایت‌های مردم در انتخابات و خواسته‌های آنها باید مسیر جدیدی آغاز شود و خالص‌سازی کنار گذاشته شود. این در حالی است که در عمل چنین اتفاقی رخ نداد و از خبرهایی که به گوش می‌رسید حکایت از این دارد که برخی از چهره‌ها را از ورود به دولت منع کرده‌اند که در این زمینه انتقاد به آقای پزشکیان وارد است.» در ادامه ماحصل این گفت‌وگو را می‌خوانید.

آرمان ملی- احسان انصاری: معرفی لیست وزرای دولت چهاردهم با واکنش انتقادی حامیان دولت مواجه شده و بسیاری از چهره‌های اصلاح طلب از این لیست انتقاد کرده‌اند. بیشترین انتقادها نیز نسبت به انتخاب وزیر کشور و استفاده از سه وزیر دولت رئیسی در کابینه چهاردهم بوده است. این در حالی است که استغای ظریف و بازگو کردن اتفاقاتی که درباره کارگروه‌ها رخ داده نیز شرایط دولت را پیچیده کرده است. «آرمان ملی» برای تحلیل و بررسی این موضوع با سیدمحمود میرلوحی، فعال سیاسی اصلاح طلب گفت‌وگو کرده است. میرلوحی معتقد است: «واقعیّت

◀ دیدگاه شما درباره کابینه معرفی شده از سوی آقای پزشکیان چیست؟ آیا رئیس‌جمهور از همه ظرفیت‌های موجود به خوبی در کابینه استفاده کرده است؟
اسامی وزرایی که آقای پزشکیان به مجلس معرفی کرده را از سه جنبه باید مورد بررسی قرار داد. نخست اینکه آقای پزشکیان در رقابت‌های انتخاباتی از اجماع ملی صحبت می‌کردند و نام دولت خود را نیز دولت «وفاق ملی» گذاشته‌اند. ایشان در تعریف دولت وفاق ملی نیز عنوان می‌کردند باید از کسانی استفاده کرد که تاکنون صدای آنها شنیده نشده است. زنان، جوانان و اقوام کسانی بودند که رئیس‌جمهور تأکید داشتند باید صدای آنها شنیده شود و دغدغه‌های آنها مورد توجه قرار بگیرد. البته معنای این سخن این نبود که در شرایط کنونی در جریان سیاسی یعنی جریان اصلاحات و اصولگرایی در مدیریت کشور به هم نزدیک شوند. شاید اگر این اتفاق در سال‌های گذشته یا ده‌های گذشته رخ می‌داد توجیه سیاسی داشت، اما پس از سال ۹۶ و اتفاقاتی که رخ داد و برخی از شعار «اصلاح طلب اصولگرا؛ دیگه تمومه ماجرا» استفاده می‌کردند با توجه به کاهش سرمایه اجتماعی در جریان سیاسی امکان‌پذیر نیست. در انتخابات اخیر نیز در دور اول ۶۰ درصد و در دور دوم ۵۰ درصد مردم در انتخابات شرکت نکردند. از سوی دیگر اصلاح‌طلبان برای اینکه مردم را به پای صندوق‌های رأی بیاورند تلاش‌های زیادی کردند و حتی با خواهش از مردم می‌خواستند که در انتخابات شرکت کنند. در چنین شرایطی آقای پزشکیان که می‌گفت باید صدای بی‌صدایان باشد باید این نکته را در معرفی کابینه نشان می‌دادند که در عمل چنین اتفاقی رخ نداده است. به آنچه باعث ارائه چنین لیستی بوده که درباره مجلس دوازدهم وجود داشته است

و به خصوص در دو ارکان مهم دولت یعنی وزارت کشور و آموزش و پرورش این دغدغه به صورت جدی وجود دارد. به هر حال بسیاری از جوانان که در انتخابات شرکت کرده‌اند انتظار آزادی‌های مدنی و سیاسی بیشتری دارند و حتی انتظار بود دولت چهاردهم درباره فیلترینگ تصمیم قطعی بگیرد که این نوع انتخاب‌ها با دغدغه‌های حامیان آقای پزشکیان زاویه دارد.

◀ برخی اخبار حکایت از مانع‌تراشی برای گزینه‌های مورد نظر کارگروه انتخاب وزرا دارد. این موضوع به چه میزان در انتخاب افراد کابینه نقش داشته است؟
به هر حال در سه انتخابات اخیر کشور به سمت خالص‌سازی در حرکت بود. با این وجود به نظر می‌رسید حادثه ناگواری که برای آقای رئیسی رخ داد و منجر به شهادت

◀ آیا این شرایط به پایگاه اجتماعی رئیس‌جمهور آسیب وارد نخواهد کرد؟
این اتفاق در دولت دوم حسن روحانی نیز رخ داد و وی از پایگاه اجتماعی خود فاصله گرفت. گویا در یک جلسه پس از انتخابات سال ۹۶ آقای روحانی اعلام کرده بود که از مواضع انتخاباتی خود عدول کنند و نتیجه نیز همان شد که در طول دولت دوم روحانی مشاهده کردیم. هنوز شش ماه از دولت دوم روحانی نگذشته بود که حوادث سال ۹۶ رخ داد و پس از آن نیز حامیان دولت روحانی از حمایت از روحانی در انتخابات اظهار پشیمانی کردند. من روز انتخابات ریاست جمهوری با آقای عبدالعلی‌زاده رئیس‌ستاد آقای پزشکیان جلسه داشتم و در آنجا همین نکته را گوشزد کردم که دوباره همین اتفاق رخ ندهد و آقای پزشکیان از کسانی که از وی حمایت کرده‌اند فاصله بگیرد. ستاد آقای پزشکیان، اما این دغدغه را با توجه به صحبت‌های آقای پزشکیان در انتخابات که گردن خود را گرومی‌گذارند در انتخابات که گردن خود را گرومی‌گذارند رد می‌کردند و این عنوان می‌کردند قرار نیست اتفاقات گذشته دوباره تکرار شود. با این وجود به نظر می‌رسد این دغدغه هم مرتفع نشده

نگره

بزنگاه خاورمیانه: اسرائیل بر سر دوراهی!

واشنگتن و تل‌آویو در باتلاق منطقه

جو بایدن، رئیس‌جمهور ایالات متحده از رقابت‌های ریاست جمهوری سال ۲۰۲۴ کناره‌گیری کرد. اکثر ناظران تصور می‌کنند که او نمی‌تواند در ماه‌های آینده کارهای زیادی انجام دهد، اما بایدن به صراحت گفته در زمان باقی‌مانده تا پایان ریاستش یک اولویت وجود دارد که باید محقق شود؛ پایان جنگ در غزه و احیای صلح آمریکایی در خاورمیانه. دنیس راس، دیپلمات پیشین آمریکا که در قامت مشاور سه رئیس‌جمهور فعالیت داشت با انتشار یادداشتی به این مقوله اشاره کرد و نوشت، تحقق اهداف ممکن است در حال حاضر غیرواقعی به نظر برسند، به ویژه در پی تروهای اخیر رهبران ارشد حزب... و حماس توسط اسرائیل، رخدادهایی که ایران و حزب... متعهد شدند که بدان پاسخ دهند. به باور راس همین کنش و واکنش‌هایی‌تواند خاورمیانه را درگیر رویارویی تمام‌عیار کند؛ گزاره‌ای که هیچ بازیگری خواهانش نیست.

◀ باید‌ها و نباید‌های ادعایی

مسیری رو به جلو وجود دارد، اما این امر مستلزم تمرکز دولت بایدن بر حقوق و مسئولیت‌هاست. ایالات متحده باید فلسطینیان را به عنوان مردمی با حق تعیین سرنوشت به رسمیت بشناسد. قبل از تحقق دولت فلسطین، تشکیلات خودگردان فلسطین (PA) باید استانداردهایی را لحاظ کند. اولین مورد ممکن است بدیهی به نظر برسد؛ تشکیل کشور فلسطین دیگر نمی‌تواند مبتنی بر مقاومت در برابر اسرائیل باشد، بلکه بر اساس اصل همزیستی تعریف می‌شود. نیروهای امنیتی تشکیلات خودگردان باید انحصار استفاده از زور در داخل خاک فلسطین را داشته باشند.

تشکیلات خودگردان همچنین باید سیستم آموزشی فلسطین را اصلاح کند تا بر توسعه مهارت‌های مورد نیاز جهت رقابت در قرن بیست و یکم تمرکز کند. دولت بایدن باید با دولت‌های عربستان سعودی و امارات متحده عربی که هر دو سیستم آموزشی خود را متحول و مدرن کرده‌اند، همکاری داشته باشد تا هیأتی از کارشناسان را برای نظارت بر بازتنویسی کتاب‌های درسی فلسطینی تشکیل دهد. تشکیلات خودگردان همچنین باید نهاد‌های قضائی و اقتصادی خود را با هدف تقویت حاکمیت قانون و شفافیت فرآیندهای مالی، بودجه و سرمایه‌گذاری خود اصلاح کند. ایالات متحده باید با متحدان اروپا، بانک جهانی و سایرین همکاری کند تا هیأتی متشکل از کارشناسان حقوقی و مالی مستقل را برای نظارت بر اصلاحات و ارزیابی پیشرفت آنها تعریف نماید. سرانجام، پس از یک دوره‌گذار شاید سه ساله، فلسطینی‌ها باید انتخابات آزاد و منصفانه برگزار کنند. اسرائیل نیز مسئولیت‌ها و تعهداتی دارد. نمی‌تواند گام‌هایی بردارد که دستیابی به تشکیل کشور فلسطین را دشوارتر یا غیرممکن می‌کند، مانند گرفتن زمین‌های بیشتر برای توسعه شهرک‌ها. علاوه بر این، ساخت شهرک‌ها باید متوقف شود و پاسگاه‌های بازرسی غیرمجاز باید برچیده شوند – نه قانونی. علاوه بر این اسرائیل باید تأکید کند که شهادت شهرک‌نشینان افراطی علیه فلسطینیان را تحمل نخواهد کرد. اسرائیل باید گام عملی برای تقویت توانایی تشکیلات خودگردان و حکومت مداری موثر این نهاد بردارد.

◀ خواب‌های پریشان واشنگتن

اگرچه پیوستگی ارضی در نهایت برای کشور فلسطینی در آینده ضروری خواهد بود، اما اسرائیلی‌ها به طور قابل درک، با آن موافقت نمی‌کنند تا زمانی که تشکیلات خودگردان برای امنیت اسرائیل گام‌هایی جدی بردارد. اما برای انجام این کار، نیروهای امنیتی فلسطین به مشروعبت بیشتری نیاز دارند – و این احتمالاتناهم‌زمانی حاصل می‌شود که فلسطینی‌ها معتقد باشند که تشکیلات خودگردان در حال اجرای حکومت و دولت‌سازی است – و نه صرفاً در قامت پیمانکار امنیتی برای اسرائیل فعالیت دارد. این تصور می‌تواند در طول زمان برقرار شود. همه این گزاره‌ها ممکن است اکنون خیالی به نظر برسد. این واقعیت که نه اسرائیلی‌ها و نه فلسطینی‌ها تا به امروز به چنین معادلاتی تن نداده‌اند، گواهی بر بهای سیاسی و واکنشی است که آنها از انجام این کار می‌ترسند. اما عادی‌سازی روابط اسرائیل و عربستان می‌تواند معادله را برای هر دو طرف تغییر دهد. در اسرائیلی‌ها، زمینه جهت ایجاد ائتلاف علیه «محور مقاومت» فراهم می‌شود که چشم‌انداز منطقه را دگرگون خواهد کرد. برای فلسطینی‌ها نیز بستر جهت تشکیل کشور هموار. برای سازماندهی و هدایت چنین فرآیندی در شش ماه پایانی دولت بایدن به تلاشی شدید، سازمان یافته و هماهنگ نیاز است. کشورهای عربی، به ویژه «کوئیت عربی»- مصری‌ها، اماراتی‌ها، اردنی‌ها، قطری‌ها و سعودی‌ها – در این فرایند نقش ویژه‌ای دارند. محمود عباس، رهبر تشکیلات خودگردان فلسطین، ممکن است در برابر خواست واشنگتن مقاومت کند.

دستگیری و بازداشت مدیر رشوه‌بگیر

مدیر اقتصادی شرکت گاز در عسویه دارند. مهرانگیز ادامه داد: پیرونده‌ای در این رابطه تشکیل و به نهاد‌های اطلاعاتی در استان ارسال شد و تحقیقات جامع و دقیقی در این زمینه انجام شد. رئیس کل دادگستری استان بوشهر تصریح کرد: با انجام تحقیقات، مشخص شد شرکت‌های پیمانکار مبلغ هنگفتی به مدیر اقتصاد شرکت گاز در عسویه رشوه پرداخت کرده‌اند که همین موضوع مانع از خرید تجهیزات جدید و نوسازی صنایع می‌شد؛ به همین دلیل ما تغییر محسوسی در کاهش آلایندهی صنایع در منطقه مشاهده نمی‌کردیم. وی گفت: با ورود دادگستری استان و تشکیل پرونده، فرد مرتشی (رشوه‌گیر) دستگیر و به اغلب موارد اتهامی اعتراف کرده است. رئیس کل دادگستری استان بوشهر بیان کرد: این مدیر با جوجه دریافتی از طریق رشوه اقدام به خرید ملک در کشورهای دیگر کرده است.

کرد؛ در جریان سفر رئیس قوه قضائیه به استان بوشهر در بهمن ماه سال گذشته، مصوبه‌ای درخصوص رفع و تقلیل آلودگی هوای ناشی از آلایندهی شرکت‌های پتروشیمی در استان به ویژه در مناطق عسویه، کنگان و جم مقرر شد. در همین راستا رئیس قوه قضائیه خطاب به دادگستری استان بوشهر دستور ورود به بحث کاهش آلایندهی صنایع را صادر کردند. رئیس کل دادگستری استان بوشهر افزود: براساس مصوبه مورد اشاره و دستور رئیس قوه قضائیه، جلساتی با مدیران صنایع برگزار و مسائل به صورت همه‌جانبه بررسی شد، اما بعد از مدتی اقدام خاصی از سوی این صنایع برای کاهش آلایندهی انجام نگرفت؛ بنابراین تحقیقات مربوطه انجام شد و به این نتیجه رسیدیم که شرکت‌هایی که در زمینه تأمین قطعات جدید برای کاهش آلایندهی به صورت پیمانکار برای شرکت گاز می‌کنند، ارتباطات نامتعارفی با